

כניסת השבת – 19.21
יציאת השבת – 20.34
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 21.17
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 18.10 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע בבית הכנסת 'אהבת אחים'
במקלט ליד תבליני תם: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 17.00 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 18.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרוכים הפאים פסגה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

פגמי הכנסת 'פית יוסף' ו'אהבת אחים' בשעת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

שנה שמינית – גיליון 322
פרשת קרח תשפ"ב

ויקח קרח... (טז, א')

כותב רבנו בעל הטורים: סמך מחלוקת קרח לפרשת ציצית שעל עניין ציצית חלק על משה...

ובעניין ציצית שאלה: מנהג ישראל הוא שבסיום ברכת הלבנה מנערים את שולי הבגד באמירת 'שלוש עליכם'. ורבנו האר"י זצ"ל היה נוהג לנער את כנפות הטלית קטן (ראה כף החיים תל"ו מח') ויש חסידים שהיו בודקים את הציציות. ויש להבין מדוע? מובא בשו"ת 'הר צבי' (הובא בגיליון 'וורטאלך'): בלילה כידוע אנו פטורים מציצית שנאמר 'וראיתם אותה' ולילה לאו זמן ראייה הוא.

בסיום ברכת הלבנה אנו אומרים את הפסוק 'והיה אור הלבנה כאור החמה...' לעתיד לבוא תחזור הלבנה לגודלה כפי שהייתה בבריאה לפני שנתמעטה, וממילא גם הלילה יהיה זמן ראייה ונהיה מחויבים בציצית גם בלילה. לכן בניעור כנפי הבגד אנו מראים את ציפייתנו לזמן שבו כנפי הבגד יהיו מחויבים בציצית גם בלילה. **מתוק מדבש!**

*****

ויקח קרח... (טז, א')

מובא בגמרא (סנהדרין קט', ב') 'ויקח (קרח)' - אמר ריש לקיש שלקח מקח רע לעצמו...

מהו ה'מקח רע' שקרח לקח לעצמו? ויש לומר ע"פ מה שאמרו חז"ל במסכת אבות (ד', כא) 'רבי אלעזר הקפר אומר הקנאה התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם' ואת שלושת הדברים הללו אנו רואים בשלוש הפרשות העוקבות 'בהעלותך' 'שלח' 'קורח'.

בפרשת בהעלותך רואים מה היה עונשם של המתאווים שנאמר (יא, לד) 'ויקרא את שם המקום ההוא קברות התאוה כי שם קברו את העם המתאווים' בפרשת 'שלח' רואים מה היה עונשם של המרגלים שחששו (ע"פ הזוהר) לאבד את כבודם כנשיאים.

ובפרשת קורח רואים מה היה עונשם של בעלי הקנאה וכפי שאומר רש"י 'ומה ראה קרח לחלוק עם משה? נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל' וסופו היה 'ותבלע הארץ את פיה ותבלעם'...

ולפי זה רואים כי קורח לקח לעצמו מקח לדורות, אבל זה 'מקח רע' ומהו? שהוא ישמש דוגמא לכולם עד כמה צריך להתרחק מן הקנאה. **מתוק מדבש!**

*****

ויקח קרח... (טז, א')

רש"י: ומה ראה קרח לחלוק עם משה? נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל (תנחומא).

הפסוק אומר (משלי יד, ל') 'ורקב עצמות קנאה' - כלומר אדם שמקנא עצמותו ירקבו בקבר. מדוע? אומר הרב בניציון סנה שליט"א: מדוע 'עצם' נקראת כך? משום שהיא עצמותו של האדם והיא אמורה להישאר

קיימת גם אחרי מותו. אבל כאשר אדם מקנא בחברו הוא מגלה בכך שהוא מתכחש לעצמיותו והוא לא רוצה להיות עצמו אלא להיות מישהו אחר. ולכן העונש המתאים ביותר לקנאי הוא שעצמותו מרקיבים בקבר מידה כנגד מידע היות והוא התכחש לעצמיותו בחייו. **מתוק מדבש!**

ובניציון קנאה, תאוה וכבוד מוציאים דבריהותא

אחד ניסה לישון בצריף צר, והנה מציץ יתוש ומלמלס לו באוזן ימין, הוא מספק אותו והוא צופר לאוזן שמאל, אחר כך בצד, כיצד וכו'... הוא רואה כי הוא לא מצליח להיפטר מהיתוש והוא רציון נוצל, הוא יוצא החוצה, סוחר את דלת הצריף על היתוש עכארה כפניו, מדליק אש, עורף את הצריף וצוץ פשמה: רק לא יתוש! רק לא יתוש!

האמת זה היה יכול להיות מצחיק אם זה היה רק בדיוח, הציצה ששרפו לנו כמעט את המדינה עם קואליציות' רק לא (אתם יודעים מ'...) *****

ואון בן פלת בני ראובן... (טז, א')

מובא במדרש: 'און בן פלת אשתו הצילתו, אמרה לו 'מה יצא לך מזה? אם משה הוא הרב אתה תלמידו ואם קורח הוא הרב אתה תלמידו. אמר לה 'מה אעשה? הרי כבר נשבעתי להם שאהיה איתם?' אמרה לו 'יודעת אני כי כל העדה כולם קדושים, שב בביתך ואני אציל אותך'. השקתה אותו יין והוא נרדם, ישבה בפתח הבית וסתרה את שערה, כל מי שהגיע לקרוא לו ראה אותה (פרועת שער) וחזר (כי היו קדושים), עד שהתעורר כבר נבלעו כולם והוא ניצל ועליה אמר 'חכמת נשים בנתה ביתה'.

ובניציון 'חכמת נשים' אלה: מי יודע מה מקור הביטוי 'צינלה מילנה'?

מובא בספר 'אמירה יפה' בשם ספר 'בטוב ירושלים' ששמע מהמהר"ל דסקין זיע"א על מנהגם של נשים צדקניות להרגיע ולהרדים את התינוק בסיפור (שיר) ערש שנקרא 'צינלה מילנה'.

המקור לכך היא המחלוקת המובאת בחז"ל (סנהדרין - אשמח למקור מדויק) באיזה לשון יבשר אליהו הנביא זכור לטוב את בשורת הגאולה? יש אומרים שהוא יכריז 'צאי גולה' ויש אומרים שהוא יכריז 'צאי מגולה'.

וכדי להשריש בלב הילדים הרכים את האמונה בביאת המשיח היו שרות להם האימהות 'צאי גולה' 'מגולה' 'צאי גולה' 'מגולה' ובקיצור זה נשמע 'צינלה מילנה'. ומכאן למדתי שני דברים: א. מנהגם של ישראל תורה הוא ואין לזלזל בשום מנהג. ב. עד כמה חובה עלינו להשריש

אמונה טהורה בלב ילדינו כבר מינקותם. **מתוך תשובה**

*****

העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה (טז', יד')

מדוע אמרו דתן ואבירים את הדברים הללו? וכי משה רמז להם כי הוא מתכוון לעקור את עיניהם? (ראו ברש"י)
מבאר הרב נפתלי הרצקא הלוי זצ"ל אב"ד ראצפערט (הובא בספר 'אמירה יפה'): דתן ואבירים היו עניים וכמו שנאמר (שמות ד', יט') 'ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך' וביאר רש"י (ע"פ נדרים סד'): 'כי מתו כל האנשים' – 'מי הם? דתן ואבירים, חיים היו אלא שירדו מנכסיהם והעני חשוב כמת'.

והנה הם ראו שמשו רבנו שולח אליהם שליחים לקרוא להם, והם תמהו מאוד מדוע דווקא להם? ועלה להם במחשבה שכנראה משה רוצה להפריד אותם מקורח ועדתו על ידי מתן שוחד. וידוע הרי ש'השוחד יעזור עיני חכמים' ולכן אמרו למשה 'העיני האנשים ההם תנקר?' 'דהיינו האם אתה רוצה לתת לנו שוחד ובכך לעזור את עינינו? ולכן פסקו 'לא נעלה!' **מתוך תשובה**

**רציון וסיפור – המסירות להביא לידי ציון הילדה
את הילדים משריפה...**

וכל ישראל אשר סביבותיהם נסו לקולם... (טז', לד')

'נסו לקולם' הכוונה בפשטות שהם ברחו כששמעו את צווחת קולם של הנבלעים באדמה.
ואפשר לבאר בס"ד ע"פ דברי חז"ל (אבות ו', ז') 'גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה' כי בלי תורה אין חיים.
כאשר עם ישראל ראו את עונש קורח ועדתו שנאבדו מתוך הקהל החליטו כולם לנוס 'לקולם הטבעי' שזה 'הקול קול יעקב' קול התורה שהיא מרחיקה את האדם מן המחלוקת ונותנת איכות חיים. **מתוך תשובה**

ובענין זה להלן סיפור מדהים

המראה עד כמה התורה נותנת חיים לעושיה כפשוטו (מעובד ע"פ גיליון 'השגחה פרטית'):
מספר אברך: 'אני גר בעיר מעורבת באזור המרכז ויש לי כאן שליחות נפלאה, אני זוכה בסיעתא דשמיא כבר כמה שנים למסור שיעור בגמרא לנערים ממשפחות שאינן שומרות תורה ומצוות. השיעור מתקיים בכל יום שני בין שמונה לתשע בערב.

לפני כארבע שנים, בראש חודש חשוון, יצאתי עם רעייתי לקניות בבני ברק. אשתי הזמינה את אחותה בת השנים עשרה לשמש כבייביסיטר על חמשת ילדי הקטנים.

הדרך הייתה ארוכה וכמוה גם העיכובים הרבים במהלך הקניות... והנה הגיעה השעה שבע בערב. וזה אומר שעלינו לצאת לדרך כדי להגיע בזמן לשיעור. יש גם אפשרות לקחת מחליף, ואני מהרהר וחושב למי להתקשר כדי שימלא את מקומי?

אשתי מבחינה שאני מהורהר ושואלת במה נזכרתי? 'בשיעור', אני עונה לה. 'בשמונה יש שיעור בבית הכנסת, ואני חושב להתקשר למישהו שיחליף אותי'.

'למה שיחליפו אותך?' שואלת אשתי, 'זה השיעור שלך. זאת המצווה שלך. למה שנוותר על הזכות הזאת? נראה

לי שעדיף לחזור הביתה עכשיו'.

היא נחושה, יהיה לה אכפת אם אפסיד. אני מבין שהיא מרגישה בזה הפסד אישי שלה, ועושה כעצתה.

אנחנו ממהרים לסיים את עניינינו בחנות ויוצאים לדרך. הפעם הדרך עוברת חלק. עשר דקות לפני שמונה אנחנו כבר ליד הבית. אני אפילו לא עולה הביתה, אלא ממהר לבית הכנסת שנמצא במרחק שני רחובות מבית.

הנערים אינם יודעים כמה התאמצתי כדי להגיע בזמן. אני מתארגן לשיעור, הם מתאספים והשיעור מתחיל. ברקע אנחנו שומעים קולות של סירנות. לא אמבולנס אחד ולא שניים. איננו מתרגשים מזה: אנחנו קרובים לכביש ראשי, והרבה פעמים עוברים שם אמבולנסים או כבאיות.

הרי לא נפסיק את הלימוד בגללם. להיפך, לימוד התורה שלנו יגן וימשיך ישועה והצלה לכל מי שזקוק לכך.

עוברת דקה, ומישהו נכנס לבית המדרש ואומר: 'הרב - יש הרבה אמבולנסים ליד הבית שלכם. בשורות טובות!' הוא לא נבהל. גם אנחנו לא.

אחרי שתיים או שלוש דקות כבר נכנס לבית המדרש מישהו מבוהל ואומר בקול לחוץ: 'הרב, הבית שלכם עולה בלהבות!' בשלב הזה אני מבין שהמשפחה שלי זקוקה לי הרגע, ואנו נאלצים לסגור את הגמרא.

אני רץ כל עוד נפשי בי. בחדר המדרגות עוצרים אותי שוטרים. 'מי בעל הבית פה?' שואל אחד מהם. 'אני. רק עכשיו הגעתי. מה הולך פה?'

'פרצה שריפה בבית, והכבאים כבר כיבו את האש' מעדכן שוטר אחד.

'ואיפה המשפחה?' אני שואל בבהלה 'יצאו' עונה השוטר. אני פונה לחפש אותם ומוצא את הילדים יושבים על המדרכה, יחפים, מבוהלים, אבל תודה לאל- בריאים ושלמים לגמרי.

אשתי מספרת: 'הגעתי הביתה בעשרה לשמונה. שחררתי את אחותי והנה אני רואה שמתחת לדלת של הסלון יוצא עשן סמיך לבן. מיד אספתי את כולם מהמיטות ויצאנו. הודעתי גם לשכנים שיצאו וקראתי למכבי אש'.

אני מנסה לחשוב מה היה קורה לו הייתי מוותר על השיעור היום... הילדה בת השנים עשרה הייתה מגלה את העשן, ופותחת את דלת הסלון כדי לזהות את מקורו. כך הייתה יכולה להיפגע משאיפת עשן ח"ו, ומי יודע אם היה נותר בה כוח להציל את ילדי.

היה לנו נס מדהים! ה' הציל את ילדי ממוות לחיים, פשוטו כמשמעו!

הבית אומנם 'הלך'. מה שלא כילתה האש, ניזוק מהעשן ומהמים. באותו ערב עמדנו חסרי כול, אבל בריאים ושלמים. משפחה שלמה שניצלה בזכות לימוד התורה!!!

אחים יקרים! 'גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה' עד היום ידענו כי לימוד התורה מעניק לאדם איכות חיים, ערכים, מידות טובות, חיים מלאי משמעות. אבל צריך לדעת כי לימוד התורה במסירות מעניק לאדם ולבני ביתו חיים ממש ומציל אותם מדברים וממקרים רעים (רח"ל).

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסד בן ג'זרה ז"ל ואמי מורת גיטה בת מנטה ז"ל
תמר בוארון בת מזל ז"ל / דינה בת נגיה ז"ל / ימין דרון בן סוליקה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעמימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / מייכאל בן סימי - רפואה שלימה
אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש
דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולח - רפואה שלימה